

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת קורח תש"פ * 493

נועם הנשמות
פרקי ערגה לשבת קודש

על השולחן
הרב אברהם ישראל פרידמן

"אז אולי תפתח מוסד חדש..?"

התשובה הניצחת של הגאון מטשעבין לשוחר-דלתו

לא להתלונן; לפתור. הגאון מטשעבין (1810-1880)

תשמעו סיפור מאלף:

יהודי אחד פקד פעם את מעונו של מרן שר התורה והענווה מטשעבין שבשכונת שערי חסד הירושלמית. הוא הציג מקבץ של תלונות על התנהלות לקויה - לטענתו - של אחד המרכזים החינוכיים. את כולם הציג בלהט רב, כבש של ממש.

רבי דב-בעריש הקשיב לאיש ברוב-קשב במשך דקות ארוכות ומשחתם את דבריו פנה אליו: "נו, ומה הצעתך? לבטח לא הגעת רק להתלונן.. אם כוונותיך כנות - אז כדאי שתעמיד גם פתרונות הולמים למצוקות שהצגת. שתקים מוסד חדש ומקביל שיפתור אותן...".

"האם יודע אתה מדוע זכה יתרו לפרשה בתורה דווקא משום פרשת 'ואתה תחזה' ולא משום 'נבול תבול'?" - המשך הרב מטשעבין והקשה. "מפני שלהתלונן כולם יודעים. אבל הוא המשיך לאלתר עם ה'ואתה תחזה' - הציב פתרונות פרקטיים אחרי שמצא כמה וכמה מגרעות בהתנהלות שהייתה נהוגה עד אז. שידע לפתור ולא רק להתלונן". והאיש - נאלם.

אם כוונותיו של קורח טהורות היו - מעמיד הרב אלישיב - מוטב שלא היה רק קובל על הרשעה; אלא מוסיף צדק, ומעמיד מזור למכה. אם חרד הוא בכנות על מועקתה של האלמנה ה"נגזלת" - מוטב שלא יתלונן; אלא פשוט יפתור את המועקה - שיושיט לה מתת-ייד הגונה מאוצרותיו הברוכים. ממון הלא לא היה חסר לו.

כולנו יודעים לקבול על "הדור שלנו". רבים מאתנו גם מומחים בלחלק ציונים מדויקים מאוד לדור עיקש ופתלתול. אבל זה לא ישרת שום תוצאה. הדרך לשנות היא להיות אקטיביסט. לפעול חיובית. לא לעמוד מנגד. הבכי לא יקדם אותנו לשום-מקום.

"... ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן" (במדבר טז, א)

מחשבה מופלאה ומקורית בעליל מציב מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב צוק"ל כשהוא מנסה למתוח קווים לדמותו של קורח.

המדרש בפרשה (ילקוט שמעוני קרח תש"ג) מתאר את דברי-הליצנות הפחות-מוכרים שהשמיע קורח: הוא מספר אל אלמנה אומללה שכל העת צריכה להפריש מכספיה הזעומים. פעם למעשרות, פעם לעניים (לקט, שכחה ופאה). והוא מתמלא חמלה עליה - כביכול.

"... ואין שואל ואין דורש, אין מי שירים את קולו מול קורח וישאל: קורח! אם אתה יודע לספור כמה פרשיות יש לתורה, למה אינך סופר את האוצרות שלך? הרי "משאוי שלוש מאות פרידות לבנות היו מפתחות בית-גנזיו של קורח" (פסחים קט, א) [וזה היה רק המפתחות של האוצרות ה-'בנק מיכל', לא האוצרות עצמן!]. - אם אתה יודע מאלמנה כזאת שבשכנותך, למה אינך מסדר אותה? למה אין לה ממה להתפרנס?" (דברי אגדה)

וכאן אנחנו נסוגים כמה פסיעות אחורנית לפרשת שלח, ומתוודעים אינסטינקטיבית למענה לשאלה הידועה: "למה נסמכה".

"פרשת המרגלים" - כפרשת קורח שכנתה - גם היא יפה נדרשת. רבים לעמוד על פתרונה של החידה העמומה: מה הייתה נקודת-המחלוקת המהותית בין עשרת המרגלים לכלב בן יפונה ויהושע בן-נון?

למעשה אין יפה מהפשוט: המרגלים מתארים תמונת-מצב עגומה של יושבי הארץ - "אפס כי עז העם", "והערים בצורות גדולות". ואילו יהושע וכלב מתאזרים באמונת אבות ומצהירים: "עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול-נוכל לה". הם רואים בארץ בכלל "ארץ טובה מאוד-מאוד".

כלב ויפונה יודעים לשנס מותניים ולאזור אומץ מול הקשיים והאתגרים. במקום להתלונן, בעזרת אמונה יצוקה בהבטחת הבורא, הם מנסים לפתור. במקום לעמוד מנגד ולהיות שייך לעדת "המתאוננים" - הם צועדים צעד אחד קדימה, לעולם הפרקטיקה. לראות איך פוסחים על המגרעות, איך נחלצים חושים לקראת היעד הגדול והקדוש.

... ימי החול וימי העבודה

מסמלים ימי הגלות והפיזור של ישראל בעמים, שהם ימי עבדות ושעבוד בעבודה מפרכת את הגוף, שאין בהם הנאה של כלום אלא להיפך; מרירות ועיצבון; "כי אפר כלחם אכלתי ושיקוי בכי מסכתי (תהילים מזמור ק"א)

"... וביום השבת אנחנו מתנערים מעבדות ושפלות ומרירות, ממתיקים את חיינו בעונג השבת. מאירים חשכת אפלתנו באור ה' המהבהב בנרות של שבת, ומתחזקים בתקווה לגאולה וחרות הגוף והנפש, כי היא תבוא. ועל ידי-כך מכירים עצמנו בני-חורין ובני-מלכים"

(הראשון לציון הגרצ"מ עוזיאל זצ"ל - ביטאון 'נרות שבת', ירושלים - כ"א חשוון תש"ד)

לתשומת ליבכם!

מהדורת הדפוס
מצומצמת.

לקבלת הגיליון במייל,

שלחו בקשה ל:

abyisrael@gmail.com

חנוך [לילד] ולנער על-פי דרכו..

הסופר הרב משה-מיכאל צורן ביטאון 'קול ברמה' - ביטאונה של שכונת אמת אלחנן

החיזוקים בנושא הדברים-הבטלים בבתי הכנסיות אינם יכולים להתממש רק באמצעות דרשות ושלטים הנתלים לאורכם ולרוחכם של בתי הכנסיות. אם האדם לא יישב עם עצמו ויחשוב מחשבות על מעמדו וייחודו, קדושתו וטהרתו, של בית הכנסת, ואז - ורק אז - יגיע למסקנות עצמיות ואישיות על חובת הזהירות מדיבורי חול, הקבלה שלו על 'לא לדבר בעת התפילה' לא תחזיק זמן רב.

יש להביע הסתייגות נקודתית מהמשפט "אסור לדבר בשעת התפילה..." משל למה הדבר דומה, לילד בחיידר המדבר בשעת השיעור ומפריע למהלך הלימוד, עד שהמלמד נותן לו עונש שיכתוב 300 פעמים: 'אסור לדבר בשעת השיעור...' ברם, כשהילד הזה מגיע יום אחד לישיבה-קטנה, וגם שם הוא ממשיך לדבר בשיעור, הראש-ישיבה לא ייתן לו עונש. הוא יעיר לו, ועוד פעם יעיר לו, ואם לא יהיה שינוי, יתקשר הר"מ לאבא ויודיע לו חגיגת שיחפש לבן שלו ישיבה אחרת... מה יש? מה קרה? - הבן שלך לא מחובר, הוא לא בעניינים; מדבר כל הזמן בשיעורים, אין לו מה לחפש בישיבה שלנו'.

"... אבל אם הילד
התבגר קצת, מצפים
ממנו שיבין שלדבר
באמצע השיעור זה לא
איסור; אלא מה?
תחליט: אתה פה, או לא
פה? אתה מחובר או לא
מחובר?"

ומה ההבדל? למה בחיידר נתנו לו עונש, וכאן מסלקים אותו מהישיבה?

כי 'אסור לדבר בשעת השיעור' - זה משפט שמתאים לחיידר! כשיש לך עסק עם ילד, אין פה עם מי לדבר, הוא לא מבין עניין; לכן צריך להגיד לו שאסור לדבר בשיעור, נקודה! אבל אם הילד התבגר קצת, מצפים ממנו שיבין שלדבר באמצע השיעור זה לא איסור; אלא מה? תחליט: אתה פה, או לא פה? אתה מחובר או לא מחובר? הגעת לשיעור כדי ללמוד או לדבר? אם אתה מדבר, אין לך מה לעשות אצלנו.

ולכאורה על אותו משקל, גם האיסור לדבר בשעת התפילה, הוא לא הפוינט המרכזי. זה אולי טוב לתיירים שמגיעים לכותל ויש שם הוראה מן שו"ת 'לא לדבר'... אבל יהודי שמגיע לבית הכנסת? - תחליט בשביל מה באת לכאן? אם באת להתפלל, מה טוב; אם לא, תישאר בבית! וזו גם הסיבה שמי שמקבל על עצמו סתם-כך לא לדבר בשעת התפילה, הוא לא יחזיק בכך זמן רב. כי לא לדבר, זה כמו תענית דיבור, ותענית זה משהו שבסוף צריך לשבור את הצום... אי אפשר להתענות מערב-שבת לערב-שבת...

אדם שמגיע לבית הכנסת בשביל... לא לדבר, לא תופס את העיקר! האם המשימה היא - לא לדבר? תתפלל! תתחזק בעניין התפילה עצמה! תקבל משהו שיהפוך את התפילה לרצינית יותר, תחליט על מקום קבוע, על מנין קבוע, ואז ממילא יהפוך הדיבור בתפילה להיות 'גישט-שייך' בכלל.

כל הסיפורים שיוספרו, וכל הדרשות והשיחות שתיאמרנה, לא יעזרו הרבה אם לא נצטרף לכל זה הרגשת-אמת על פחד-הדר-גאווה של בית הכנסת. לאחר שנחוש ברמ"ח אברינו וש"ה גידינו שבית הכנסת הוא מקום קדוש, ואנחנו באים בשיעוריו רק כדי להתפלל וללמוד, תתייחר ממילא כל הקבלה של האיסור לדבר. כי מי יעזר לדבר במקום קדוש? מי יעזר לשוחח סתם-כך בהיכלו של מלך? מי?

"ונכנסתי פעם, סיפר ת"ח אחד, לבית כנסת ספרדי במושג מרוחק במרום הגליל. כיון שנתרו כמה דקות עד לתפילת מנחה, הוצאתי גמרא מארון הספרים והחילותי ללמוד, וכדרכי בבית יושבתי בתנוחה של רגל על רגל. לא עברה שניה ושני מתפללים זינקו לעברי, ממש כך, וצעקו עלי: 'איפה אתה נמצא?! בבית מרוח?! איך הינך מעז לשבת בצורה כזו בבית כנסת?!'

"לא אוכל לשכוח דבר זה לעולמי", מוסיף הת"ח. "לא יכולה להיות ראייה יותר טובה על החשיבות שהמתפללים הללו מעניקים לבית כנסת מאשר הגערה שגערו בי... הם הרגישו שאני פוגע בקדושתו של מקום התפילה שלהם, והזינוק שהם עשו לעברי המחיש לי יותר מכל כאילו פגעתי בצפור נפשם". כל זה נובע מחינוך שקיבלו מגיל ינקות, כשאבותיהם ואבות-אבותיהם הילכו בבית הכנסת באימה וביראה, והיקנו זאת גם לדורות הבאים, השומרים את ההנהגות הללו באימה וביראה. (ביטאון 'קול ברמה' - 342 - תמוז תש"פ)

"עקירה" ו"הנחה" במלאכת הוצאה

גמרא מעניינת למדנו לאחרונה במסגרת 'הדף היומי'. הגמרא במסכת שבת (צט, ב) מלמדת: "בא מיניה רב מרדכי מרבא: עמוד ברשות הרבים גבוה י' ורחב ד' וזרק ונח על גביו - מהו? מי אמרינן הרי עקירה באיסור, הרי הנחה באיסור. או דילמא כיוון דממקום פטור קאתיא - לא". ובתוספות על-אתר הסבירו שבהיות ו' ממקום פטור" (למעלה מ') מגיע ההנחה של החפץ - שוב אין הוא נח מכוחו הראשוני, ויש מקום לומר שחסרה כאן הנחתו כדי לחייבו במלאכת הוצאה כנדרש.

וכשמתבוננים אנו בעניין זה מנסים אנו להבין פשר עניינה: לכאורה מה עניין "כוחו" למלאכות שבת; סוף-סוף האיש עשה פעולת הוצאה מרשות זו לשנייה באמצעות - כלום מדובר כאן בניזקין?

השאלה הזו מביאה אותנו לשאלת גדר מלאכת "הוצאה". הן יודעים אנו כי מלאכת הוצאה מורכבת משני רכיבים: הראשון - "עקירה" מרשות ראשונה. השני - "הנחה" ברשות שנייה. סוגיות רבות מאוד עוסקות בשאלת עקירה בלי הנחה שאיננה מחויבת מן הדין מצד מלאכת הוצאה (ראה בעיקר בסוגיות שבתחילת מסכת שבת).

ומאידך, רואים אנו כי עניין "הנחה" לא מחייב הנחה פיזית, אלא די בכך שמבחינה דינית נחשב החפץ מונח כדי להחשיבו ככזה (למשל דין 'קלטה כמי שהונחה' - בכך נחלקו רבי יהודה ורבנן, והיו שיאמרו שבוה גופא נחלקו). ומשמע שאין דין "הנחה" ממש, כפשוטו.

וכדי להבין את דינים אלו עלינו להקדים יסוד מוסד שלמדנו מדבריהם של השפת-אמת והספר 'קובץ' על הרמב"ם בהלכות שבת: שני נביאים אלו נתנבאו בסגנון אחד, שעקירה בלי הנחה אינה חשובה "חצי שיעור" שאסור מהתורה לרבי יוחנן (יומא עז, ב) אלא אין עליה שם "מלאכה" כלל. וצריך ביאורו, דסוף-סוף הרי בפועל הוציא את החפץ מרשות היחיד - למשל - ושם כבר איננו, ומה אכפת לך שבפועל לא הונח החפץ ברשות השנייה; לכאורה הרי החלק המשמעותי ביותר כבר נעשה!

ואשר נראה להסביר, כי בניגוד לסברה הפשוטה כי עקירה והנחה הינם דינים כשלעצמם, צריך לומר שאינם אלא אמצעי. ונסביר: חז"ל דרשו מן הפסוק "אל ייצא איש ממקומו" שהוא מוסב על החפץ - "אל יוציא איש ממקומו". והיינו, שהתורה אוסרת להיות "מוציא". ובאו חכמים וקבעו כי הגדרת "מוציא" הינה עקירה והנחה, ובלי שהייתה הנחה עדיין לא "הוציא" כלל. החפץ כביכול נותר עדיין ברשות הראשונה.

דוגמא לדבר אהנו מוצאים מסוגיא דאחזתו הרוח. בגמרא (ק, א) אנו למדים, כי אם האדם זרק חפץ והרוח עצרתו ואז נכנס בחזרה לרשותו - לא חייב. וכן במקום שהרוח העיפתו רחוק, אל רשות הרבים, בעוד ומבחינת "כוחו" שלו זה לא היה אמור להגיע לשם, פטור. והיינו, שאם למשל עדיין לא נח, והרוח היא-זו שאחזה את החפץ, הרי שהחפץ עדיין ברשות הראשונה עומד. ועיין.

ה'סגר' שהציל

סיפור מפעים על האור שבתוך החשכה

תפוחי-אדמה קטנים..

"חכמות נשים בנתה ביתה" (משלי יד, א) - זו אשתו של און בן פלת. ואיוולת בידה תהרסנו - זו אשתו של קורח כך קובע המדרש תנחומא בפרשתנו (אות י').

המדרש מספר, שאשת און סתרה שעה וניצבה בפתח ביתה וכשהגיעו אנשי קורח לפתח הדלת מיד נסוגו אחורנית באימה. ומבקשים אנו לחתור לעומק הדברים: איזו 'חכמת נשים' גילתה לנו אשת און? מהי באמת החכמה הגלומה כאן?

חז"ל רצו לומר כאן שהחכמה של האישה לא מחייב ידיים, עשייה. החכמה של האישה היא גם להגיד את המשפט הנכון במקום הנכון, לומר או לא. בזה טמון החכמה. שחנן הבורא את האישה. זוהי בעצם ה"בינה יתירה" - איש עשייה בדווקא.

למעשה, באשת און פלת לא מצאנו איזו עשייה אקטיבית. היא לא עומדת ועורכת הפגנות על המזימה של קורח. היא פשוט סותרת שערות ראשה והכול נסוגים. החכמה שלה היא במהלך הפשוט והשקט הזה. לא במהלכים צעקניים.

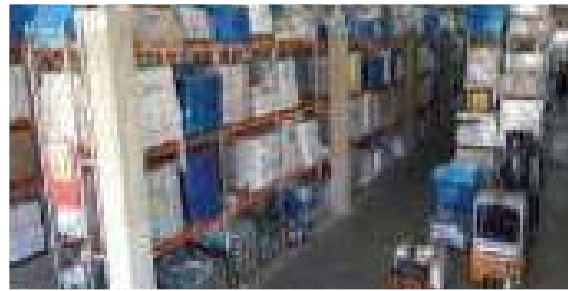
בניית הבית שביד האישה, אנו לומדים מכך, לא נמדדת דווקא בדברים גדולים ורבי-רושם. לעיתים הבית יכול להיבנות במעשים קטנים ושקטים. במה לומר ואיך לומר.

אני רוצה, בהקשר זה, לספר סיפור על סבתי, מרת גרציה סודרי, עליה השלום: פעם שב בעלה, רבי אהרון, עם ירקות מהשוק. אלא שהתפוחי-אדמה היו קטנים מהנצרך. אך היא - הבליגה ולא אמרה דבר. "בעלי שב עייף מטורח הדרך, יש להוקיר לו טובה ולא חלילה להיפך, כדי שלא חלילה לאפשר איבה". את ביקורתה נטרה בליבה.

רק כאשר הכינה תבשיל מהתפוחי-אדמה וסעדו יחד לאכלו, אמרה לו בניחותא: "אתה יודע, בתפוחי-אדמה קטנים בקושי ניתן להכין את התבשיל הזה. אבל להבא ארצה להכין תבשיל אחר שיתאימו לו תפוחי-אדמה גדולים..."

המעשה הזה חקוק בי עד הרגע הזה, גם כחלוף כיוכל שנים. הסבתא לימדה אותי איך מקיימים "חכמת נשים בנתה ביתה". לא בתרועה ובקול רעש גדול. גם - ואולי דווקא - במעשים קטנים ושוליים. כאלו שלא מקבלים משמעות רעשנית.

מחסיני 'המכירה השבועית' בבית-שמש

עדות שמעתי מגברא יקרא, איש החסד, הרב ר' שמואל לעוויןסון שליט"א, העומד בראש המפעל הגדול הנקרא 'המכירה השבועית' בכמה וכמה ערים ברחבי ארה"ק (אחת לשבוע הם מוכרים בשכונות רבות בארה"ק מוצרי מזון וכו') במחירים זולים ביותר, בכדי להקל על אחינו בני ישראל מיוקר המחיה).

לשם כך הוא מחזיק מחסן גדול ורחב ידיים בן שלוש קומות ב'הר טוב' הסמוך ונראה לבית שמש. יש לו שם חדר קטן המשמש עבורו כמשרד לנהל את כל החשבונות וכל ענייני המשא ומתן, בו יושב בכל יום החל מהשעה 11 בבוקר למשך כמה שעות.

מתחילת תקופת ה'קורונה', כשהטילו השלטונות מצור ואיסור נסיעה ממקום למקום ומעיר לעיר, היה למיודענו 'אישור' מיוחד המתיר לו לנוד מהכא להתם מאחר שהוא עוסק ב'צורך חיוני'.

ויהי אחרי הפסח הודיעו השלטונות בסוף השבוע שהם עומדים להטיל 'סגר' מיוחד על כמה שכונות בירושלים (קרית בעלזא, רוממה וכו') לבל יוכלו לצאת משם למקומות אחרים ולהיכנס אליהם. מיד שלח ר' שמואל בקשה להתיר לו לצאת משכונתו (רח' סורוצקין בירושלים) למפעלו שבעיר בית שמש, אבל משום מה לא עלתה בידו.

הלה, שאינו בטלן כלל, הפעיל 'קשרים' והשתדלויות שונות, אך נתקל בקיר אטום והעלה חרס בידו.. וכך היה גם במוצ"ש וביום ראשון בבוקר. ויתמה מאוד על הדבר, שהרי הוכיח להם היטב שעיסוקו באוכל נפש, ומה עוד, שלשכנו ה'עובד' אצלו ניתנה הרשות לנוד, ואילו לו כ'מנהל' בכבודו ובעצמו לא ניתן...

בלית ברירה החליט לצאת לדרך, מתוך תקווה טובה שאם יעכבוהו השוטרים הממונים על הסדר יראה להם את הניירות המעידים על תפקידו, ואף יציג בפניהם את הרשות שניתנה לו בפעם הקודמת. אולם בהגיעו ל'מחסום' עצר אותו השוטר ולא הסכים להקשיב לדבריו, אלא הודיע לו שעליו לשוב אחר כבוד לביתו, ולא - ענוש יענש במלוא חומר הדין. ובעל-כורחו חזר על עקבותיו, וכולו מלא פליאה גדולה: מה זאת עשה לי אלוקים, ומדוע הקשיח השוטר את ליבו ונהג עימי שלא כהוגן.

כעבור זמן ממושך התקשרו אליו הפועלים שהיו במחסן וסיפרו לו בהתרגשות מרובה: "תן תודה לה' אלוקיך על שמנעך מלבוא הנה כמידי יום ביומו. כי בפתע פתאום בשעה 12 נפל משטח מלא סחורה ממקומו הסמוך לתקרה בגובה שלוש קומות על אותו החדר המשמש כמשרד, מחמת שנתקע בו 'מנוף' שהביא סחורה, מה שלא אירע שם מיום היווסדו, ומחוזק הנפילה וכובדה המשטח - נמחץ החדר לגמרי בלא להשאיר ממנו שריד ופליט, ואילו היה ר' שמואל יושב שם כמנהגו מידי יום ביומו כבר לא היה מי שישב שם למחרת, ובניו היה נכנסים ל'שנת' אבלות ל'ע'..."

והרי לך, כי לאדם רק עיני בשר, והוא הקטן בדעתו יושב ובוכה מדוע מן השמים רוצים 'להרע' לי, וקוב"ה מה אומר? אין כאן רעה אלא טובה גדולה להצילך משערי מוות ב'ריסוק אברים' ירחם השם... התייצב וראה ישועת ה' כי תבוא, ומה לך מתלונן...

(הגאון הצדיק המשפיע רבי אלימלך בידרמן שליט"א - גיליון 'באר הפרשה' פרשת בהעלותך תש"פ)

פסק-דין מעניין מבית-הדין 'הישר והטוב' בירושלים:

"שליחת ספאם ופרסומת קולית: אין ראוי, אבל אין חובת תשלום"

את חוק 'דואר זבל' כולנו מכירים. אבל מתברר שלהלכה דעת מקלה בעניין - מבחינה ממונית: גדולי הדיינים נדרשו לשאלה ההלכתית עקב פניות לערכאות שנעשו בנושא זה, ונתנו את הכרעתם החד-משמעית בנדון << מסמך חובה

את הפרסומות-הקוליות שאנחנו מקבלים השכם והערב לטלפונים שלנו - אין מי מאתנו שלא מכיר. את כולנו זה מטריד. יותר מידי. אבל פסק-דין חדש שפורסם לאחרונה בהקשר זה מעלה את הזווית ההלכתית של העניין.

בית הדין הנודע 'הישר והטוב' בירושלים בראשו עומדים גדולי דייני דורנו (ביניהם: הגאונים רבי מנחם-מנדל שפרן, רבי זלמן-נחמיה גולדברג, רבי שריאל רוזנברג ועוד) קובע בפסק-הלכה כי "שליחת 'דואר זבל' בדואר אלקטרוני וכן פרסומות קוליות - הם מעשה שאינו ראוי אבל אין כל עילה הלכתית בדרך-כלל לתביעה ממונית בנושא". הדיינים מנמקים את הכרעתם בכך ש"לרוב אין בכל כל נזק ממוני ממש, וגם אם כן - הוא בדרך גרמא, אשר בדיני אדם אין מחייבים ממון בגין כך".

עוד קובעים הדיינים כי מי שתבע את חברו לערכאות בגין כך ושם חייבו אותו - וזאת בהתאם לחוקי המדינה הנוגדים להלכה היהודית - אסור לו לבקש ממנו ממון זה, ואם כבר נטל ממנו - עליו להשיבו אותו לחברו לאלתר, ואם לא, עובר באיסור 'גזל' החמור.

פסק-הדין הזה מחדד - ולא בפעם הראשונה כמובן - את ההבדל התהומי בין חוקי "מדינת היהודים" אשר פעמים רבות נוגדים את עקרונות ההלכה ואת הישר והטוב, לבין חוקי הערכאות אשר נגזרים פעמים רבות מגחמות של אינשי דלא מעלי.

י. נבון

שלא נשנח את התהילים

"מטה המאבק להצלת עולם התרבות והאירועים יקיים תפילה להצלת התעשייה, ב-11:00 ברחבת הכותל המערבי". זה העדכון הלאקוני שקיבלנו במערכת בבוקרו של יום שישי שעבר.

למען האמת, העדכון הזה הורעף עלינו כטללי-תחייה. שכן, בתקופה מעורפלת כמו זו - בה מדברים אך-ורק על דרכי ההשתדלות הגשמיים (מסיכות וכו') ושום מילה לא על הפן הרוחני, השורשי - זה באמת היה מפתיע.

ללכת עם מסכות זה חובה, בהוראת רבותינו. אבל - ואת זה אני שואל את עצמי ואת כולנו יחד - מה דעתכם גם לתפוס כמה דקות ספר תהילים ולבקש מריבונא דעלמא שיסיר את הנגע הזה ממחננו? ויביא פרנסה למובטלים החדשים? ללמוד קצת יותר ולהתעמק קצת יותר בסוגיה כי "תורה מגנא ומצלא"? שכחנו מכל זה? האם אנחנו חיים רק תחת השפעת המסכות והאלכוג'לים?!

אל נשכח, בצל כל הכאוס, שליהודים יש תרופות רוחניות והן העיקר. ומי שהגיע זמן להיפרד מעלמא הדין - גם אם ישם מסכה, זה יקרה. כל נשכח שאנחנו יהודים. יהודים מאמינים אנחנו, אשר יודעים כי "לא הנחש ממית, אלא החטא ממית".

אל נהפוך ליהודים מגושמים שחיים תחת השפעת המודל הישראלי הקרוץ-מחומר. שפתנו שפה אחרת משפתם, מחשבותינו אחרות ממחשבותיהם.

"לא הנגיף ממית - אלא החטא ממית".

כדאי שנתחיל לדבר כמו יהודים.

נוער מתמודד. דילמת
'יום ראשון'. מי אני? איך
מרגישים את השני?
כשאתם עומדים
בפרשת דרכים...

ניתן להשיג את הספר
'פרשת דרכים' - 400
עמודים גדושים ברעיונות
מקוריים על הפרשיות מהגיליון,
בליווי איורים מושכי-עין.

מחיר סמלי לזיכוי הרבים: 10 ש"ח. לא ניתן להשיג במייל.

לפרטים

מייל המערכת: abyisrael@gmail.com